GAZETA KRAKOWSKA

Nro 34.

Z KRAKOWA DNIA 28 KWIETNIA 1811 Roku W NIEDZIELĘ.

WYROKI KROLEWSKIE.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu w Pałacu Naszym w Dreźnie d. 11 miesiąca Marca Roku 1811.

FREDERYK AUGUST

Z Bożey Łaski Król Saski, Xiąże Warszawski, &c &c.

W zamiarze podźwignienia Hut szklannych w naszém Xięstwie Warszawskiém na wnieśienia Ministrow Naszych Spraw Wewnętrznych i Skarbu, postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Cło inwektowe od Szkła białego do dziewięciu od sta, a od zielonego, czyli ordynaryynego do dwunastu od sta wartości w tablicach i naczyniach, iako to: w butelkach, szklankach, kieliszkach i t. d. stosownie do załączoney Taryffy ma bydź podwyższone.

Art. 2. Dopełnienie ninieyszego Dekretu Naszego, niemniey wydanie stosownych do kogo należy dyspozycyy. Ministrom Naszym Spraw Wewnętrznych i Skarbu polecamy.

(Pod.) *Frederyk August.*
(L.S.) Przez Króla
Minister Sekretarz Stanu
Stanisław Breza.
Zgodno z oryginałem:
Minister Sek: Stanu
Stanisław Breza.

Zgodno z oryg.
J. Czyżewski S. J.

(*Przyłączona do tego Dekretu Taryffa umieszczona iest w Dodatku.*)

II. Pod d. 3. *kwietnia.*

Mianowaliśmy i mianuiemy Adwokatem przy Sadzie Appellacyynym Xięstwa Naszego Warszawskiego P. Joz. Patockiego. Minister Nasz Sprawiedliwości dopiero rzeczonego do sprawowania oznaczonych obowiązkow wezwie, i ninieyszą nominacyą ogłosi.

(Pod.) *Frederyk August.*
(L.S.) przez Króla
Minister Sekretarz Stanu
Zgodno z oryg: *Stanisław Breza.*
Felix Łubieński, Zgodno z orygin:
Minister Sprawied: *Minister Sekr Stanu.*
(L.S.) *Stanisław Breza.*
Ant. Jonneman, S. J.

Dokończenie krotkiey wiadomości o Gipsie.

§. 8. ZBOŻE, PSZENICA, ZYTO, JĘCZMIEN, OWIES.

Ktoby miał sposobność znaczną ilość Gipsu skupienia, albo w gruncie go swoim znalazł i na proch utłuc kazał, ten w Jesieni sieiąc żyto, lub pszenicę na wierzch, powinien w przod Gipsem grunt, a potem ziarnem obficie obsiać i zawlec. Jeżeli ięczmień, owies, lub tatarkę chciałby pogipsować, to iakby te zboża ziemię liściami okryły na ten czas w czasie cichym wieczorem, lub

przed deszczem posiać, ażby się bielało, powinien.

§. 9. Strączkowe Rośliny, Groch, Wyka, Szocowica.

Rośliny wspomnione na gruncie miernie dobrym i suchym siewamy; iak ziemię dobrze okryią z pożytkiem można ie pogipsować, a tak pogipsowane muszki, pchły ziemne nie naruszą, a plonu pewnie się przyczyni.

§. 10. Rozsada Kapusta.

Wiadomo iak wiele muszki i pchły ziemne, rozsadzie szkodzą; chcąc się od oboyga ubespieczyć, do Gipsu w trzeciey części popiołu przesianego domieszać, i po rozsianey zagrabioney posiać rozsadzie; iak wznidzie znowu powtorzyć i toż samo zrobić. Kiedy iuż rozsada trzeci listek mieć będzie, muszki i pchły szkodzić iey nie będą. Toż samo zrobić w kapuście, w ten czas kiedy się iuż dobrze przyymie, bo mowią, że takiey kapusty gąsienice nienaruszą.

§. 11. Łąki.

W kraiu naszym rzadko kto gnoieniem łąk zatrudnia się, a przecię bez siana obory, koni utrzymać, a bez nich nie można mieć gnoiu, a bez gnoiu iak liche gospordarstwo! Całe staranie na plon ziarna obracamy, zapominaiąc o sianie, bez którego żadną miarą obeyśdz się żaden gospodarz nie może. Rzadka maiętnosć, któraby się wielością gnoiu poszczyciła, a na niedostatek wszyscy prawie uskarżaią się; uprawiaymy więc łąki a będą piękne i duże krowy, woły, stada koni, i plon się ziarna znacznie powiększy.

Opuściwszy inne sposoby poprawienia łąk, o czem teraz mowić nie będziemy, między innemi ważnemi, a pewnemi, gnoienia sposobami nayprościeyszy i do uskutecznienia podobny, a mało kosztuiący iest gipsowanie łąk suchych. Czyli one są pagorkowate, lub suche bez moczar, trzeba ie na wiosnę iak tylko śnieg zeydzie Gipsem surowym czy palonym do mieszawszy popiołu przesianego, kto ma, w czasie cichym bez wiatru wieczorem ażby się bielało posiać.

Jeżeli łąki są w równinie, a nie moczarne, lepiey w iesieni Gipsem wszystkie po obsiewać, a deszcze, śniegi roztopią go, i roślinom potrzebnego użyczą pognoienia.

Zapewniaią, iż łąki pogipsowane, przedtym mało co wydaiące trawy, naypięknieyszą, wysoką i gęstą wydały koniczynę. Wszak gospodarze po łąkach chodzący uważali, że na naychudszey malenka koniczyna pokazywała się, a od bydła pognoiona duza wyrosła; z tego wnioskować można, że na naszych łąkach, pastwiskach, zawiązek się koniczu znayduie, który aby podrosł pognoienia, a między temi pogipsowanie nayłatwieysze, oczekuie.

Schubart Sławny koniczowy gospodarz robił doświadczenia, i o użyteczności gipsowania łąk przekonał się; toż samo robił Pastor Mayer w Kupferzell. Ja sam doświadczyłem i na pogipsowanych koniczyny zagonach, gęścieyszą i większą koniczynę zebrałem.

§. 12. Pożytki z Gipsowania.

Na to się wszyscy gospodarze zgadzaią, że na korzec wysiewu ziarna, do pogipsowania dwa korce potrzeba gipsu; daymy że po 8 zło. papierami korzec kupiemy, będzie wydatek 16 zło. a do pognoienia morgu pola, chcąc pognoić gnoiem trzeba fur nay mniey 40 i ieżeli ie z obory wywiezę, to

żadney nie czynię forsy. Daymy tedy, iż żyta ozimnego, które pospolicie bez gnoiu sieiemy, 40 korcy wysiałem, Gipsu potrzeba korcy 80; te mogę kupić i obsiać, a chcąc gnoy pod tyleż korcy wywieźć to potrzebuię fur 1600: wieleż to bydła, koni, ludzi, paszy potrzeba, iakiego to kapitału wymaga! A przecię zapewniaią, że czwarta część urodzaiow z pogipsowania przyrasta. Toż samo mowić można o łąkach.

W naszey tedy mocy i woli iest poprawienie gruntow, plonu i paszy powiększenie, a zatem ogólne poprawienie gospodarstwa. Wieś Skotniki tysiące korcy dostarcy Gipsu, a Obywatele posiadaiąc takie kopalnie, sami tego dobroczynnego kamienia do upłodnienia gruntow, łąk użyią, i przedawaniem sąsiadom pożytkować będą.

§. 13. O TYMŻE.

Rückert, Aptekarz w Ingielfingen w Tomie III. Xiązki *Der Feldbau chemisch untersucht Erlangen* Jakób Palm 1790 ośm Zboża gatunkow chemicznie rozbieraiąc w każdym prawie znaczną ilość Gipsu znalazł, co dowodzi, iak do wzrostu ten gatunek potrzebny. Doświadczenie także potwierdza, że gdy w okolicach, gdzie się Gips znayduie, piękne rodzą się zboża, a szczególniey pszenica; śniegi nigdy długo nie trwaią.

Po koniczynie gipsowaney pszenica daleko pięknieysza i plennieysza bywa, czyli to Gipsowi, czyli wzroście koniczyny, i opadaiącym liściom, korzeniom przypisać należy nie wiem, wszelako na to wychodzi, że maiąc koniczynę pogipsowaną o czwatą część więcey; a ztąd n. p. zamiast Centnarow 300 mam 400, Masse gnoiu, żywienia, bydła pomnażaiąc, tym samym urodzaiow przyczyniam, na co iedynie każdy gospodarz pracuie.

Z Drezna d. 8. Kwietnia.

(Z Gazety Hamburskiey.)

Wczoray przybył tu Xże Poniatowski z Warszawy, w towarzystwie Xcia Michała Radziwiłła. Wiadomo, iż iedzie do Paryża dla złożenia w imieniu naszego Monarchy powinszowania Nay. Cesarzowi Francuzow z powodu urodzenia się Króla Rzymskiego. Poprzedzili go tu Pułkownik Gutakowski, potem Pułkownik Xże Konstanty Czartoryski, którzy, iak słychać, maią mu do Paryża towarzyszyć.

W mieście naszem będą dwa bataliony, każdy po 800 głów, obywatelskiey gwardyi i korpus jazdy utworzone.

Xże Sasko-Weymarski otrzymał wielkie znaki orderu korony zieloney.

Bawiący tu Następca Xiestwa Sasko-Hildburgskiego, wniyśdz ma w służbę do gwardyi Króla naszego.

Dwor nasz przez cały wielki tydzień poświęca się nabożeństwu.

Około twierdzy Torgau robi teraz blisko 4000 ludzi.

Z Paryża d. 8. Kwietnia.

Miasto Bordeaux posela z powinszowaniem z powodu urodzenia się Króla Rzymskiego deputacyą do Paryża, na którey czele znayduie się tamteyszy prezydent Hrabia Lynck.

Do Hawru przybyło także 400 Hiszpańskich jencow, którzy do robot tamteyszych użytemi będą.

Do Cherburga przybyła Amerykańska fregata Essex o 44 działach i 330 ludźmi osadzona, która pierwey była w Cowes w Irlandyi.

Xże Sforza Cesarini mianowany ieſt rządzcą Cesarskiego pałacu w Rzymie.

Do Hagi przybyło 400 jeńcow Hiszpańskich, którzy robić będą około tamteyszych warowni.

Dziſieyszy Monitor zawiera wyrok Cesarski pod dniem 7 b. m. względem podziału audytorow rady ſtanu. Liczba ich oznaczona ieſt do 550 i dzielą się na 3 klaſsy, to ieſt: 80 pierwszey, 90 drugiey, a 180 trzeciey klaſsy. Audytorowie pierwszey klaſsy, gdy przy prefekturach umieszczonemi będą, maią pierwsze mieysce po sekretarzu jeneralnym. Audytorowie przy miniſtrach i w sekcyach rady ſtanu pobieraią po 2000 fr. płacy z kaſsy rady ſtanu. Audytorowie pierwszey klaſsy, skoro ieden rok przy radzie ſtanu przebędą, mianowanemi bydz mogą jeneralnemi sekretarzami przy prefekturach i podprefektami w powiatach niegłownych miaſt departamentu. Audytorowie 2giey klaſsy pobierać rownie będą po 2000 fr. płacy; lecz nie mogą przeyśdź do 1wszey klaſsy, poki nie odbędą dwochletniego urzędowania. Nikt nie może bydź mianowany audytorem 3ciey klaſsy, poki nie skończy przynaymniey 21 lat. Pobierać będą po 1000 fr. płacy, gdy będą przy adminiſtracyach, a po 500 fr. gdy przy prefekturach umieszczonemi. Maią pierwsze mieysce po radzcach prefekturalnych, gdy zoſtaią przy prefekturach. Poſtanowienia audytorow 3ciey klaſsy w pierwszym roku ćwiczeń, wykonane tylko bydź mogą, gdy ie prefekt potwierdzi. Audytorowie przy miniſtrach i w radzie ſtanu, którzy skąd innąd pobieraią 4000 fr. lub wyższą płacę, nie maią iuż prawa do płacy od rady ſtanu. Mianowani teraz audytorowie utrzymanemi iednak są przy swoich płacach i prerogatywach. Przy miniſteryach umieszczonych będzie 60 audytorow 1wszey klaſsy, &c.

Nayiaś. Król Neapolitański, który na pierwszą wiadomość przez telegraf o urodzeniu się Króla Rzymskiego opuścił swoie kraie, przybył we środę o godzinie 8 w wieczor do Paryża.

Cesarsko-Auſtryacki ambaſsador, Xże Schwarzenberg, oddał Cesarzowi d. 5 b. m. na prywatney audyencyi przed mszą liſt od swego Monarchy.

Hrabia Görlitz, W. Koniuszy Króla Wirtemberskiego, miał także d. 4 audyencyą, pod czas którey oddał J. C. K. Mci liſt od swego Monarchy z powinszowaniem urodzenia się Króla Rzymskiego, rownie iak Hrabia Hochberg, Jenerał W. Xcia Badeńskiego, który takiż liſt oddał.

J. C. K. Mość polował wczoray w lasku S. Germana. Król Neapolitański, W. Xże Wirzburski, Xże Borghese, Wicekról Włoski, Xże Conegliano, Jenerałowie Morand i Wrede mieli szczęście polować z J. C. K. Mcią.

Wczoray mieli przed mszą osobne audyencye Baron Gohrea, W. Marszałek dworu Bawarskiego, i Xże Philippsthal, W. Podkomorzy Króla Weſtfalskiego, którzy oddali liſty od swoich Monarchow z powinszowaniem urodzenia się Króla Rzymskiego. Po mszy przypuszczona była na audyencyą deputacya od miaſta Lill, na którey czele znaydował ſię Hrabia Brigode, szambelan Cesarski i prezydent tego miaſta. Potem wprowadzone były przez Xcia Wicehetmana rożne woyskowe osoby do przyſięgi, a nakonniec kilka dam przedſtawionych zoſtało.

J. C. K. Mość odprawił potem radę

administracyyną legii honorowey.

Krabia Lauriston, ambassador J. C. K. Mci przy Nay. Imperatorze Rossyyskim, miał d. 5 pożegnalną audyencyą i udał się w podroż do Peterzburga.

Dnia 9. Kwietnia.

Dzisieyszy Monitor ogłosił następuiącą wiadomość od woyska Portugalskiego:

Jeden z adjutantow Marszałka Masseny, Xcia Esslingi, przybył do Paryża. Wyiechał on d. 23 Marca z Celerико, gdzie znaydowała się głowna kwatera. — Wszystkie magazyny woyska zostały do 28 tego Lutego zupełnie wypotrzebowane. Furażuiący, którzy na 10 mil Francuzkich od głowncy kwatery byli wysłanemi, nie przywiezli żadney żywności. D. 1 Marca muszano się chwycić w zapasie zostawionych sucharow, które naywięcey na 14 dni wystarczały. Niepodobna było oczekiwać żniw, gdyż do Czerwca nie byłoby czem woyska żywić. Xciu Esslingi nie pozostało więc iak obierać pomiędzy trzema sposobami: Pierwszy, aby uderzył na Anglikow w ich liniiach; lecz zasady woyny nie dozwalały mu tego, poki nie nadeydą wielkie iego działa. Drugi, przeprawić się za rzekę Tagus, dla złączenia się z woyskiem Andaluzyi i zrobić sobie związek z Sewillą i Madrytem, mieć potrzeby artyleryczne w Badaioz, pobierać żywność z prowincyi Alentejo, odmienić liniią działań i utrzymać podwoyne mostowe szańce, które woysko założyło na prawym i lewym brzegu Zezere przy Punhete. Jenerał Eble przez swoią czynność i prawdziwą znaiomość swey sztuki, która iemu i artyleryi naywiększą czyni chwałę, kazał 200 statkow zbudować. Można więc z nich było razem dwa mosty na Tagu zrobić, zagrozić przy Punhete przeprawą a niżey na przeciwko Santarem ią uskutecznić; uderzyć potem z tyłu na dywizyą Jenerała Hill, którą Anglicy przy Punhete maią, lub przez poruszenie od Leyria woysko Angielskie do Lizbony odeprzyć i one przymusić do ociągnienia na pomoc Lizbonie dywizyi Hilla, i nakoniec korzystaiąc z tego poruszenia, rozbić most przy Punhete. Gdyby w skutku pierwszego lub drugiego działania przeprawiono się za Tagus, mianoby zawsze związek z Sewillą i Madrytem, i żywności dla woyska dostarczyłaby Andaluzya. Trzeci sposob był, cofnąć się za rzekę Mondego do Gwarda i zbliżyć się do Ciudad-Rodrigo, gdzie znayduią się trzewiki, mundury, ammunicya, potrzeby artyleryi, magazyny żywności i kassa woyska, które od 6 miesięcy nie iest płatne. D. 3 Marca Xże Esslingi chwycił się trzeciego tego sposobu. D. 4 wyruszyły w drogę wszystkie bagaże i chorzy, i wyprzedziły woysko o dwa marsze. Tylna straż powierzona została Xciu Elchingi (Marszałkowi Ney), który postąpił z Leyria do Meliano, grożąc zayściem z tyłu stanowisku Angielskiemu w Kartaxo. D. 10 znaydowała się tylna nasza straż w Pombal. Strzelcy nasi pozostali przed miastem, zaczęli się z przednią strażą Angielską ucierać, i to dało powod do potyczki pod Pombal. Straże nasze cofnęły się, a przednia straż Angielska weszła do miasta. Pierwsza brygada pierwszey dywizyi Xcia Elchingi poszła z nastawionym bagnetem przeciw nieprzyiacielowi, uderzyła na niego, zabiła mu lub raniła 4 do 500 ludzi. Strata nasza w tey potyczce wynosiła tylko 5 ludzi w zabitych, a 18 ranionych. Przednia straż An-

gielska nie miała z sobą żadney artyleryi; działa zaś tylney naszey straży dawały ustawicznie ognia do nieprzyiaciela. D. 11 tylna straż nasza stanęła na wzgórkach Redinha. Angielski wodz postąpił z całem swoim woyskiem naprzod. O godzinie 2 po południu uszykował około 25,000 ludzi przeciw 40 naszem działom, które szypko bardzo strzelały. Wszystkie kule trafiały w massę nieprzyiacioł, a oni żadney nie odsłonili batteryi. Kilkokrotnie okazywał się nieład w iego kolomnach. Około godziny 5 nadeszła iego artylerya i usypano kilka batteryy. Z naywiększą radością postrzegliśmy, iż iedna iego dywizya czyniła na prawym boku obroty, dla obeyścia lewego naszego skrzydła przez dolinę Redinha. Dozwoliliśmy iey posuwać się; ale iak tylko zapuściła się iuż w bitwę, postąpiły przeciw niey z bagnetem 50ty i 27my pułk piechoty i zupełnie ią poraziły. Dowodzący Angielski officer został zabity. Trzeci pułk huzarow dzielnie na nieprzyiaciela uderzył. Strata Anglikow, którzy przez kilka godzin wystawionemi byli na ogień dział naszych, była znaczna. Nasza zaś nie wynosiła iak 80 ludzi w zabitych lub ranionych. D. 15 znaydowała się tylna nasza straż w wsi Foz de Arome. Artylerya uszykowana była na prawym brzegu Ceira, skąd strychowała lewy brzeg. Bardzo zręcznie wciągniono nieprzyiaciela do potyczki, która stała się dla niego szkodliwą. Zwabiono go pod ogień dział naszych prawego brzegu, uderzyły oraz na niego 39 i 69ty pułk piechoty, i kiedy kilkokrotnie zabierano i opuszczano wieś, były Angielskie kolomny na cały ogien naszych batteryy wystawione. Nieład wcisnął się w ich szeregi i w krótce rozszerzył się w całey linii, którey uprzykrzył się stan takowy. Niektórzy z Anglikow uciekli aż do Lonze i Pinherios. Wieś Foz de Arome została w posiadłości Francuzow. Strata nasza wynosi do 200 ludzi, a Angielska do 1200. Angielski ieden jenerał był zabity. — Tu był czas zwrocić się przeciw woysku Angielskiemu i zniszczyć go. Przychodziło to na myśl woysku Francuzkiemu; lecz był iuż 15 Marca, a cofanie rozpoczęliśmy d. 5. Uchodziliśmy tylko po półtory lub dwie mile na dzień; nie było iuż tylko na dwa lub trzy dni po pół racyi żywności. Nie można się więc było zatrzymywać i tracić czasu. Woysko cofało się daley. D. 17 przeszła cała tylna straż za rzekę Alwa. Zrażony nieprzyiaciel potyczkami w Pombal, Redinha i Foz de Arome, nie szedł daley. Trzy te potyczki korzystne były dla woyska Francuzkiego. Nie zostawiło w drodze ani iednego wozu prochowego lub bagażowego, ani iednego chorego. W przeciągu dni 12 uszło z Santarem na brzegi rzeki Alwa. Wszystkie poruszenia w cofaniu się nie były stosowane do poruszeń Anglikow, ale do wystarczaiącey żywności. D. 22 nakoniec znaydowało się woysko w naylepszym położeniu i żołnierza naylepszy duch ożywiał. Żywność przychodziła z Salamanki i Ciudad-Rodrigo; dowożono codziennie mundury, trzewiki i to wszystko, co potrzeba było dla oporządzenia woyska. — Woysko Portugalii utrzymywało się więc przez 6 miesięcy żywnością kraiową. Odmieniło swoie stanowisko, gdy ta wypotrzebowaną została, i gdy nie miało na dziei oney dostania. W miesiecach poprzedzaiących żniwa, kiedy stodoły są wyprożnione, panuie zazwyczay naywiększy nie-

doſtatek, zwlaszcza w tym kraiu, który przez nieprzyiaciela był zniszczony.

Wiosna okazuie ſię w okolicach Paryża przy rozwiianiu ſię krzakow i zieloności pol naypiękniey.

W Hawrze i innych portach uwędzono pod czas oſtatniego połowu około 27 milionow śledzi i przeszło 7 mil kilogramow ich nasolono.

Jenerał dywizyi Soubam, odbierze, iak mowią, oddzielne dowodztwo.

Z Medyolanu mamy donieſienie o chwalebney potyczce, którą Francuzka fregata przeciw przewyższaiącey ſile na morzu Adryatyckim ſtoczyła.

W Angers zakazał prefekt rogatkowym urzędnikow używania żelaznych prętow do rewidowania przechodzących wozow, ponieważ częſtokroć kosztowne obrazy i tem podobne rzeczy podziurawiaią.

Wczoray odprawił J. C. K. M. handlową i rękodzielną radę.

Magdalena Albert, poczwara, która razem oyca, matkę i dwie swoie siostry zamordowała, zoſtała d. 20 Marca w Moulin ścięta.

Z Madrytu d. 16. Marca.

Donoszą z prowincyi Mancha, iż znani Osorio, Ulloa, Francisquette i Moraleja, którzy tworzyli korpusy buntownikow, i na ich czele ſtawali, ponieśli wielkie klęski w Villarubia, Infantes, Madridejos, i wszędzie, gdzie tylko ſię pokazali. Zabrano im w rożnych potyczkach 200 koni i 150 ludzi zabito.

Zle myślący ludzie rozgłosili, iż tu wielka drogość żywności naſtąpi. Rząd zbił te pogłoski mądremi środkami doſtarczaiącemi miaſtu podoſtatkiem żywności i utrzymuiącemi ie w iednakowey cenie.

Teatry nasze zaczenaią teraz dawać Francuzkie sztuki. Dane niedawno zabawne opery: *Le Secret*, *Ma tant Aurore*, &c. bardzo ſię Hiszpanom podabały.

Z Londynu d. 2. Kwietnia.

(Z Monitora.)

Dowiaduiemy ſię przez przybyłego z Kadyxu podrożnego, iż przed iego ſtamtąd odiazdem odebrano wiadomość, że króleſtwo Peru ogłoſiło ſię za niepodległe. Duch rokoszu pokazał ſię naypierwey w Lima, a ſtamtąd rozszedł ſię szypko bez krwi rozlewu po całym kraiu.

Oſtatni rządzca Aſtorgi, Santwelides, uratował ſię ucieczką z Francyi, dokąd zaprowadzony był iako ieniec i przybył do Kadyxu. Rejencya mianowała go rządcą Koruny, a będący tam Jenerał Matry otrzymał rozkaz udania ſię do woyska Murcyi.

Liſt z wyspy Leon pod d. 8 Marca zawiera co naſtępuie: "Połączone woysko Angielskie, Portugalskie i Hiszpańskie, poſtąpiło szypkim krokiem aż do nie wielkiey odległości do wsi Chiklana, którą trzymali Francuzi osadzoną. Zaięło na przeciwko niey ſtanowisko, dla wypoczęcia i uszykowania ſię, ale nieſtety nie dosyć korzyſtne dla potykania ſię. Zbliżenie ſię kolomny Francuzkiey przymuſiło go zaraz do bitwy, którey cały ciężar spadł na Anglikow, bo Hiszpanie tak ich źle poſiłkowali, iż naylepiey uczynię, gdy o ich sprawowaniu ſię zamilczę." — Pisarz tego liſtu opisawszy długość tey bitwy i ſtratę naszą, mowi daley: "Stratę Francuzow rachuiemy do 2000 ludzi. Z żalem wyznać muszę, iż z winy jenerała Hiszpańskiego Kadyx nie zoſtał od oblę-

zenia oswobodzony. Gdyby dopełnił był swoiego obowiązku, iak waleczni nasi żołnierze, sądzę, iż ani ieden Francuz nie byłby z tey rozprawy uszedł. D. 14 o 8 z rana wrzucił nieprzyiaciel 36 bomb do miasta Kadyxu; iedna z nich upadła przed domem i rozpękła się, bez skaliczenia iednak nikogo; druga do celi mnicha, lecz przed iey rozpęknieniem uszedł. Ranieni, których Jenerał Graham do Kadyxu przywiozł, umieszczonemi są w wygodnym lazarecie nad morzem, i po staranności, iaką o nich maią, spodziewać się należy, iż większa z nich liczba wyleczoną zostanie.,,

Dowiaduiemy się z Windsor, iż Królowa Jmć zachorowała na apoplexyą.

Zapewniaią, iż Jenerał Graham w ostatniey bitwie pod Chiklana raniony został, o czem w rapporcie swoim zamilczał.

Z północney Ameryki odbieramy następuiącą wiadomość: Minister Francuzki Serrurier przybył d. 9 Lutego do Wasingtonu; d. 15 był od sekretarza stanu przyięty, a nazaiutrz Prezydentowi przedstawiony.

Z Monachium d. 7. Kwietnia.

Królewsko Bawarski Jenerał jazdy, Hrabia Wrede, który znayduie się teraz w Paryżu, miał szczęście bydź tam od Nayiaś. Cesarza Napoleona bardzo grzecznie przyiętym. Xże Reggio, Marszałek Oudinot, ofiarował walecznemu temu woiownikowi mieszkanie w pałacu swoim, które on przyiął. Hrabia Wrede pozyskał w wszystkich dawnieyszych, a osobliwie w ostatniey woynie przez swoią czynność i woyskową zręczność zaufanie Napoleona Wielkiego.

Rząd nasz trudni się teraz nowemi urządzeniami kościelnemi dla królestwa Bawarskiego. W krotce mieć więc będziemy własnych biskupow. Liczba ich nie iest ieszcze wiadoma, ale mniemamy, iż każdy cyrkuł mieć będzie własnego pasterza z przyzwoitą pensyą. W całem królestwie rachuiemy 800,000 protestantow. Szkoły iuż są urządzone.

Od brzegow Menu d. 14. Kwietnia.

Mowią, iż Nayiaś. Król Westfalski poiedzie z powodu rozwiązania Nayiaś. Cesarzowey Francuzkiey na czas nieiaki do Paryża.

Po Hornemanie, który przed 10 laty przedsięwziął podroż do Afryki, i zapewne iuż nie żyie, ponieważ nic o nim nie słychać, zamyśla inny młody Niemiec, nazwiskiem Röntgen, uczeń Blumenbacha w Gettindze, zwiedzić zachodnią Afrykę. Ma on dwadzieścia kilka lat i nabywa wiadomości, które tylko do iego podroży potrzebne bydź mogą. Nauczył się Arabskiego ięzyka i hartuie swoie ciało. Przyzwyczaia się do iedzenia surowego mięsa i robakow. Wytrzymał niedawno w Gettindze bolesną operacyą, aby tem pewniey, iak wyznawca koranu i lekarz dostać się mógł do narodow, gdzie samo imie chrześciena dostatecznem iest do popadnienia śmierci lub dostania się w niewolą. W pieszey swoiey podroży przez kraie Niemieckie i Szwaycaryą obierał z umysłu nayniewygodnieysze noclegi. W Niemczech i Paryżu zbierał pytania od uczonych względem nieznaiomych kraiow, do których chce się dostać. Zamyśla on z Mogador puścić się z kupiecką karawaną do Tombuktu.

DODATEK

DO N^{ru} 34.

GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 28. KWIETNIA 1811 Roku W NIEDZIELĘ.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu W Pałacu Naszym w Dreźnie dnia 27go miesiąca Marca 1811.

FREDERYK AUGUST

Z Bożey Łaski Król Saski, Xiąże Warszawski, &c. &c.

Wystawione Nam zostało w zdanym przy koncu roku przeszłego rapporcie przez Ministra Naszego Sprawiedliwości, iż naywięcey spraw odsądzili następuiący Podsędkowie:

W Departamencie Poznańskim.
UUrr. Goczyczewski i Schultz.
W Departamencie Bydgoskim
UUrr. Wodecki, Schumann i Walewski.

Gorliwość, którą dopiero rzeczeni Urzędnicy w odsądzeniu znaczney liczby spraw poróżnionych Obywateli okazali, odpowiadaiąc ich powołaniu i Naszemu zaufaniu, które przy wyborze na powyższe Urzędy w nich położyliśmy, zasługuie razem na Nasze ztąd ukontentowanie, które Nasz Minister Sprawiedliwości tymże wyżey wymienionym Podsędkom oświadczy.

Dopełnienie ninieyszey Naszey woli Ministrowi Sprawiedliwości Xięstwa Naszego Warszawskiego zalecamy.

(Podp.) *Frederyk August.*
(L.S.) Przez Króla.

Zgodno z orygina.
Felix Łubienski, Minister Sprawiedli:
Minister Sekretarz Stanu Stanisław Breza.
(L.S.) Zgodno z oryginałem.
Antoni Joneman Sekretarz Jeneralny.
Minister Sekret. Stanu Stanisław Breza.

Minister Skarbu

Dostrzegłszy, iż mimo wydane dawniey zakazy, prywatne gry losowe, czyli przedawanie sposobem Loteryi dóbr ziemskich, domow, szczególniey zaś fantow i innych tem podobnych ruchomości dotąd w niektórych Departamentach ieszcze praktykuie się, widzi potrzebę dla położenia tamy nadużyciom takowym — Dochody Loteryi kraiowey na znaczną stratę, a Publiczność zbyt często na oszukaństwo wystawuiącym — ponowić ninieyszem wyszłe dawniey w tym przedmiocie zakazy, uwiadomiaiąc każdego, iż wszelkie prywatne gry losowe, czyli tak nazwane Loterye domowe, na dobra, domy, sprzęty rozmaite, &c. do których także liczą się gry losowe w kości na fanty, czyli Faryny, iako prawem nieupoważnione, i exystuiącym przepisom wyraźnie sprzeciwiaiące się, w całym kraiu iak naymocniey są zabronione i pod żadnym tytułem i protextem mieysca mieć nie mogą, a każdy przestępuiący w tey mierze tak Entreprener rzeczoney Loteryi, iako i losy na takową kupuiący, karę pieniężną prawem na tego rodzaiu przewinienia przepisanem oznaczoną, w iedney połowie dla Delatora, a w drugiey dla Skarbu zapłacić winien będzie.

Aby zaś nikt w przypadku dostrzeżonego lub doniesionego przestępstwa właściwey władzy, to iest Dyrekcyi Jeneralney Loteryy kraiowych niewiadomością się nie wymawiał, ninieysze obwieszczenie tak przez wszystkie Gazety kraiowe i Dzienniki Departamentowe, niemniey w Parafiach z Ambon ogłoszone potrzykroć będzie. — W Warszawie d. 4 Kwietnia 1811 roku.

Węglenski.
J. Czyżewski.

TARYFFA.

Opłaty podwyższonego Cła Inwektowego od Szkła białego i zielonego w taflach, butelkach i innych naczyniach, przyłączona do Dekretu Nayiaś. Pana w tey mierze, który w teyże Gazecie umieściliśmy.

Nr bieżący	Wyszczególnienie Towarow.	Liczba Waga Miara Wartość	Cło po 6 od sta, dotąd pobierane. Zł.	G.	Sz.	Cło podług teraźnieyszego podwyższenia. Po 9 od sta Zł.	G.	Sz.	Po 12 od sta Zł.	G.	Sz.	ADNOTACYA.
	A. Białe Szkło.											Potoczne Podatki wynoszą a) *Od Cła po 6 od sta.* 1 Tantiemę od każdego złotego 3 gr. 2 Uebertrag od każdych 6 zło: Cła i Tantiemę 12 gro: szel: 2.
1	Szklanny towar, że bez szkody nie może bydź odpakowany i porachowany, nastęnuiącym sposobem expedyowanym bydź powinien. Skrzynia ze szkłem białym 6 stop wysokości maiąca - - -	od Skrzyni.	6			9						
2	Ditto mnieysza niż 6 stóp z przedniem szkłem - -	Stopy.		24		1	6					
3	Ditto poiedyncze sztuki szkła białego funta nie ważące - - - - - - - -	Sztuki.		1			1	1½				
4	Szyby szklanne białe -	Skrzyni.	1	15		2	7	1½				b) *Od Cła po 9 i 12 pro cent.* 1 Akcydens od każdego złotego 2 grosze. 2 Uebertrag od każdych 6 zł. Cła gr. 22½.
	B. Zielone czyli ordynaryyne Szkło.											
1	Szklanny towar, że bez szkody nie może bydź odpakowany i porachowany, nastąpuiącym sposobem expedyowanym bydź powinien. Od każdey stopy wysokości skrzyni iedney - - - - - - - -	Stopy.		12						24		
2	Ditto poiedyncze sztuki funta nie ważące - - -	Pary.		1						2		
3	Ditto, które w wozach i sztukach niezapakowane w skrzyniach przychodzi, od kwadratowego - -	Sążnia.	3						6			
4	Butelki Szklanne - -	Sta.	1	6					2	12		
5	Szyby zielone - - -	Skrzyni.	1	15					3			

Zgodno z Oryginalną Tabellą, Sekretarz Rady Ministrow i Rady Stanu

Stanisław Grabowski.

Z Bruxelli d. 6. Kwietnia.

Gdy wyznaczony czas do powrotu zostaiącym w służbie Austryackiey woyskowym iuż upłynął, zasekwestrowano zatem dobra tym wszystkim, którzy nie powrocili.

Z Tryestu d. 29. Marca.

Idzie teraz dwa razy w tygodniu regularnie goniec z Salonichi do Trawnika w Bośnii. Goniec ten wyprawiany bywa przez jeneralnego konsula Francuzkiego, Clairainbault, w Salonichi. Przedsięwzięto także środki, iż na przyszłość odsełane będą wszystkie listy z Tryestu przez Spalatro i Trawnik do Salonichi i całego Lewantu. Z Trawnika odsełać ie daley będzie Francuzki jeneralny konsul w Bosnii, P. Dawid. Opłata od iednego listu z Tryestu do granicy Tureckiey wynosi 90 centimow.

Jeneralna dyrekcya poczt królestwa Włoskiego przedsiębierze także środki, aby ile możności ułatwić bieg poczty między Turcyą i Francyą.

Z Sztokolmu d. 5. Kwietnia.

Jutro wyiedzie stąd Jenerał Hrabia Essen do Gotenburga, dla odebrania dowodztwa nad zgromadzonem woyskiem do obrony brzegow Szwedzkich. Jedzie z nim kilku adjutantow.

Jenerał Armfelt poiechał, iak mowią, do Grifslohamn, a ztamtąd udać się daley ma do Finlandyi.

Marszałek dworu, Baron Cederström, powrocił tu przed kilku dniami z Kopenhagi, skąd d. 20 Marca wyiechał.

D. 2 b. m. rano odebrał tuteyszy Francuzki poseł przez gońca przyiemną wiadomość z Paryża o urodzeniu się Króla Rzymskiego.

Wszyscy wyglądaią tu niecierpliwie poskromienia zbytkow, które w mieście naszem i po innych mieyscach panuią i z teraźnieyszą drogością rzeczy w cale się nie zgadzaią.

Król Jmć w krotce odzyska zupełne zdrowie i zapewne zaraz rządy odbierze.

Z Berlina d. 20. Kwietnia.

Onegday przybyła tu Xżna Sasko-Hildburghausen z Neustrelitz, a Cesarsko Francuzki Jenerał i nadzwyczayny poseł przy Rossyyskim Dworze, Hrabia Lauriston, przybył tu z Drezna, iadąc do Petersburga.

Na Królewkim teatrze opery czynią tu wielkie przygotowania na okazałą ucztę, którą Poseł Francuzki przy dworze naszem, Hrabia Marsan, da d. 25 b. m. z powodu urodzin Króla Rzymskiego.

Od brzegow niższego Renu d. 3. Kwietnia.

Podług listow z Belgii nadeszły do Antwerpii nowe rozkazy, ażeby podwoiono roboty w tamteyszey zbroiowni morskiey. Wyznaczono na to znaczne summy, i spodziewano się tam ministra morskiego, który zobaczyć chce roboty zimowe. Przybyło kilka nowych oddziałow maytkow do Antwerpii, a wiele ich ieszcze oczekuią, między innemi oddziału ustąpionego przez dwor Duński Francuzkiemu. Wszyscy ci maytkowie użyci będą do osadzenia gotowych liniiowych okrętow i fregat. Jak tylko pora czasu dozwoli będą stoiące przez zimę za Antwerpiią woienne okręty znowu uzbroione, udadzą się na Skaldę i staną zapewne przed Flesingą. Przed ostatnim tym portem pokazało się teraz kilka woiennych Angielskich okrętow. W Antwerpii pracuią także nad nowym basenem. Przybyło tam 2400 Hiszpańskich

jeńcow, ktorzy użytemi będą do robot około warowni nowego miasta i nadbrzeżnych.

Z Memlu d. 2. Kwietnia.

Wczoray i dziś palone tu publicznie były w obecności urzędow woyskowych i cywilnych, Cesarsko-Francuzkiego konsul i licznie zgromadzonych widzow, znayduiące się na skonfiskowanych tu okrętach Angielskie rękodzielne towary, ktorych wartość blisko 300,000 talarow wynosi.

DONIESIENIA.

Prefekt Departamentu Krakowskiego podaie do wiadomości, iż w celu zakupienia na Skarb 3600 korcy żyta i 1800 korcy ięczmienia dla Górnikow w kopalniach Wielickich pracuiących oznaczona została licytacya na dzień 6 Maia r. b. na którą wszyscy do sprzedania podobnego rodzaiu produktow chęć maiący w domu Prefekturalnym, w dniu powyżey oznaczonym, o godzinie 10 rano znaydować się zechcą.

Wodzicki, Prefekt.
Wroński, S. *J.*

Prefekt Departamentu Krakowskiego podaie do powszechney wiadomości, iż gdy dotychczasowa Dyrekcya Policyi mieyskiey rozwiązaną i stosownie do Reskryptu JW. Ministra Policyi pod dniem 3 Marca r. b. zapadłego z władzą Prezydenta Municypalności miasta wolno-handlowego Krakowa połączoną została; zatem w przedmiotach rozstrzygnieniu Policyi Dyrekcyi podpadaiących, odtąd do W. Prezydenta udawać się należy.

Wodzicki, Prefekt.
Wroński, S. J.

Prefekt Departamentu Krakowskiego, czuwaiąc nad Policyą powierzonego sobie Departamentu, przekonał się z wielu wydarzonych wypadkow, ile wybor zły służących płci żeńskiey, może mieć, wpływu, na obyczaie, bespieczeństwo i spokoyność domową; kiedy rozpustne lub lekkomyślne niewiasty, przyięte czy to do klasztorow czy do domow Edukacyi Panien, czy nakoniec przez matki do domowey około Córek posługi, sprosnością swoią zarażać mogą, młodociane i łatwowierne tychże umysły, i czynić się przyczyną przez to do zepsucia obyczaiow przyszłych pokoleń.

Nie bez zadziwienia zaś dowiaduie się, iż przechodzące z służby do służby takowe kobiety, żadnym zaświadczeniem Pań swoich nie bywaią zaopatrzone, które powinno w duchu prawa bydź rękoymią ich moralności i dobrego sprawowania się.

W celu więc sprostowania tak szkodliwego zwyczaiu, obowiązanym się bydź widzi przypomnieć Departamentu tego mieszkańcom, że wszelkie Policyyne dotychczasowe względem służących urządzenia ściągaiące się do płci oboyga, są równie płeć żeńską iak i mężczyzn obowiązuiącemi. — Z tego przeto powodu:

a) Każda Pani odprawuiąca służącą, zaświadczenia odmowić iey nie może, w którym nie tylko czas służby powinien bydź wytkniętym; ale moralność i sprawowanie się, za rzetelność którego Rządowi iest odpowiednią.

b) Każda takowym zaświadczeniem nieopatrzona dotąd służąca od Pani, gdzie służyła o zaświadczenie dla siebie postarać się iest obowiązaną, inaczey przyiętą w służbę bydź nie powinna.

c) Każda Pani bez takowego zaświadczenia służącą przyymuiąca, odpowiada w Policyi mieyscowey za przestąpienie prawa.

Urządzenie to od 1 Kwietnia r. b. zaczyna bydź obowiązuiącym.

W Krakowie dnia 24 Marca 1811 roku.

Wodzicki, Prefekt.
Wroński, Sekretarz Jeneralny.

Dla kupca i fabrykanta przyiemną musi bydź rzeczą, gdy się dowie, gdzie i iakie fabryki powstaią, niemniey iakie produkta i w iakim gatunku w nich wyrabiaią się. W

tem przekonaniu, fabryka w Xięstwie Warszawskiem, w Departamencie Krakowskim, w Jaworznie, dobrach Narodowych, w pobliżu wsi Dąbrowey od kilku lat exystuiąca, do publiczney podaie wiadomości, iż trudni się wyrabianiem hałunu w znaczney ilości, który z żadnemi obcemi częściami nie iest zmieszany, w dobroci Rzymskiemu nawet nie ustępuiący, i który do wszystkich farb z korzyścią może bydź używanym: za takowy go albowiem uznano.

Aby zaś potrzebuiącym tego towaru z tem większą łatwością usłużyć można, Entreprenerowie fabryki ustanowili w Krakowie główny skład, gdzie wszystek hałun wzmiankowaney fabryce wyrobiony, sprzedawanym lub podług potrzeby z tamtąd przesyłanym będzie, i takowego nigdzie indziey iak tylko w tym składzie nie dostanie. Baryłki z hałunem znaczone będą literami W O. G., gdyż nie tylko w Dąbrowey, ale i w wielu innych mieyscach tey okolicy fabryki podobne exystuią, które hałun poślednieyszego gatunku z przydaniem nazwiska Dąbrowey, za hałun dobrego gatunku sprzedaią. Zawiadywanie składem hałunu i sprzedawanie takowego w Krakowie, Entreprenerowie fabryki powierzyli Panu Janowi Franciszkowi Fischerowi, kupcowi Krakowskiemu, do którego każdy chęć nabycia hałunu maiący, bezpośrednie udadź się zechce, i od którego o cenie która podług okoliczności zwiększać lub pomnieyszać się będzie, wiadomości zaciągać można.

Niżey podpisani, iako przez Rezolucyą Trybunału Cywilnego Pierwszey Instancyi Departamentu Krakowskiego dnia dziesiątego Kwietnia, roku teraźnieyszego zapadła, do uskutecznienia sprzedaży przez Licytacyą dobr Strzęgoborzyce z Tomaszowem i Dobranowice z Poborowicami rzeczonych w Powiecie Hebdowskim, a Departamencie Krakowskim leżących, i do sukcessorow wieloletnich i małoletnich Wielmożnego niegdy Franciszka Treytlera należących, a których szacunek z detaxacyy urzędowych po zredukowaniu tegoż szacunku na monetę srebrną Courant; iako to: Strzęgoborzyc z Tomaszowem w summie Złotych Polskich dwakroć sześćdziesiąt ieden tysięcy dziewięćset dwadzieścia siedm, groszy ośmnaście; zaś Dobranowic z Poborowicami w kwocie Złotych Polskich dwakroć trzydzieści dziewięć tysięcy sto czterdzieści trzy, groszy dwadzieścia cztery, a to w monecie srebrney Courant ustanowionym iest. Delegowani w skutku odbycia sprzedarzy przerzeczonych dobr przez publiczną Licytacyą po nastąpionym w dniu dzisieyszym kondycyy i warunkow do teyże sprzedarzy przez Radę Familiyną ułożonych, a przez Trybunał wyżey wymieniony przyiętych na Audyencyi Trybunału Przeczytaniu i dnia piątego Czerwca roku bieżącego do przysądzenia przygotowuiącego wyznaczeniu, wzywaią ninieyszym uwiadomieniem wszystkich życzących sobie dobra pomienione nabydź, a którym kondycye do nabycia tych dobr ustanowione w kancellaryi wyż wspomnionego Trybunału każdego czasu przeyrzeć iest wolno, iżby w dniu przerzeczonym, to iest piątym miesiąca Czerwca, roku teraźnieyszego tysiąc ośmset iedenastego, o godzinie dziewiątey przed południem, w domu Posiedzeń Trybunału tegoż, w Krakowie na ulicy Grodzkiey pod Numerem sto sześć w sali Audyencyonalney przed niżey podpisanemi stawili się, i tam podania swoie do Protokołu oświadczyli, poczem przerzeczone dobra więcey daiącemu przygotowawczo przysądzone zostaną. — W Krakowie dnia ośmnastego Kwietnia, tysiąc ośmset iedenastego roku.

Jozef Lewicki, *Sędzia Trybunału Delegowany.*

Syktowski, Pisarz Tryb.

Dobra Sędziejowice z przyległościami Borkow, Marynka i Sniegowice między Pinczowem i Chmielnikiem z lasem, pomieszkaniem, są do sprzedania. Zyczący sobie tych nabydź ma sie udać za Rzeźnice iatki pod 678 do Wielmożnego Ludwika Dembinskiego, od którego zupełną informacyą poweźmie.

Trybunał Cywilny Iwszey Instancyi Departamentu Krakowskiego uwiadomia ni ninieyszym wszystkich komu otym wiedzieć należy, iż depozyta bywszego Sądu Szlacheckiego Krakowskiego, wczasie ostatniey woyny przez Rząd Austryacki wywiezio

ne, przez tenże zwroconemi zostały. Po przedsiewziętey z strony swey rewizyi tychże depozytow, znalazłszy, iż takowe wnaywiększey części z Bankocetli Wiedenskich składaią się, które przez wydany świeżo pod 28. Lutego r. b. przez Rząd Cesarsko Austryacki Patent do piątey części wartości nominalney zredukowane zostały, chcąc zapobiedz dalszey szkodzie właścicieli, i maiąc baczność na dobro małoletnich, znalazł potrzebę wezwać ninieyszym wszystkich Opiekonow, Kuratorow, i Administratorow, aby w celu zapobieżenia dalszey szkodzie summy do małoletnich ich Opiece powierzonych, tudzież massom ich Administracyi poruczonym, należące, z depozytu podnieść, i na korzyść tychże iak nayśpieszniey obrocić starali się. Gdy zaś Bankocetle Wiedeńskie podług wspomnionego Patentu kurs w kraiach Austryackich tylko do ostatniego Stycznia Roku 1812 mieć będą, a pomimo ninieyszego wezwania, niektóre z mass z Bankocetlów składaiące się przez właścicieli do tego terminu nie podniesionemi bydź by mogły: Przeto Trybunał zapobiegaiąc niebezpieczeństwu zupełney utraty takowych mass, wyznacza do podniesienia z depozytu mass, z Bankocetli składaiących się termin sześciomiesięczny po którego upłynieniu na koszt zaległych mass, a względnie niedbałych Opiekunów i Administratorów, delegować będzie Członka swego Trybunału do nayblizszego Urzędu Cesarsko Austryackiego do uskutecznienia zmiany na nowe Rewersa Skarbowe Austryackie. Rownie wzywa Trybunał właścicieli obligacyi Austryackich Skarbowych w depozycie zostaiących, aby gdy procent od nich przez Rząd Austryacki do połowy zniżony został, unikaiąc dalszey szkody, one podnieść iak nayśpieszniey starali się. —

W Krakowie dnia 20go Marca 1811 Roku.

Nikorowicz, Prezes.

Matakiewicz Sekretarz.

Uważaiąc dawnieyszych i dzisieyszych lekarzow, używanie zioł, które ziemia na wiosnę, za pomocą umiarkowanego ciepła, wydaie dla zdrowia ludzi; także doświadczywszy sam od siebie pomyślnych ich skutkow przez lat 21, dostrzegłem: iż z zioł świeżych soki wyciskane, a bez pomocy o nia czyszczone, zdrowiu ludzkiemu nadruynowanemu wielką i pewną pomoc przynoszą.

Takowe albowiem: stwardniałość miękczą, wściągnienia rozwięzuią, zbiegnienia rozwolniaią, rozwolnienia zmacniaią, ostrości przytępiaią, zbyteczności niepotrzebne wyprowadzaią; soki żołądka, do strawności konieczne, polepszaią i odnawiaią; flegmę cienką, ciągłą i lipką z wnętrzności wyciągaią; ostrość żołci, gęstość i niedostatek naprawiaią; dolegliwości także z ostrey krwi pochodzące, iako to: skorbuty, świerzby, liszaie, krosty iątrzące się i weneryczności skutecznie leczą.

Przeto: obowiązkiem lekarza, nauki i doświadczenia powodowany: każdemu człowiekowi życzę, niebespiecznym słabości przyczynom, przez troiaki rodzay sokow zabiegać, których pomyślny skutek w następuiących bydź może chorobach, iako to:

W bolach głowy ciągłych, i stałych czasow wracaiących się, w przytępieniu słuchu, w szumie, dzwonieniu i bębnieniu w uszach, w zagnoieniu gardła i gruczołkow, które skorbut i weneryczność robią, w liszaiach, świerzbach, piegach, wyrzutach podskornych i nadskornych bez gorączki, w smutku poniewolnym, zawrocie głowy, drżeniu członkow, cieczeniu z oczow, w katarze bez ustannym, w oddechu trupim nosa, w chrapliwości z cięzkim oddechem, w suchotach z flegmy i gruczołow płucowych początek maiących, w kaszlu zastarzałym, suchym, i spasmotycznym, w utracie appetytu zwyczaynego, w głodzie wilczym, w kwasach żołądka i odbianiach, w zatwardzeniu stolca, hemoroidach i rozmaitych ztąd pochodzących dolegliwościach, w robakach i glistach, w kolkach, w biegunkach wracaiących się, w zapaleniu wnętrzności, w puchlinie kałdona i podskurney, w zatrzymaniu moczu, kamień w nerkach, w upławach kobiecych, z których na lępuie niepłodność, w nieregularnym czyszczeniu miesiecznym, lub zatrzymaniu, w bladości trupiey twarzy, w upłynieniu nasienia i wrzodach na członkach przyrodnych, w bolach biodrowych, w żołtaczce, w nabrzmieniu nog, w trawieniu i wyniszczeniu samego siebie, nakoniec: we wszystkich

zimnych febrach i wszelkich zaskornych affekcyach. Dla leczenia namienionych dolegliwości i chorob, rozliczne na tuteyszym horyzoncie rosną zioła: których własności znaiąc i z doświadczenia wielkie skutki, Prześ. Publiczność uwiadomić przedsięwziąłem; zapraszaiąc do tak prostego Maiowego leczenia, które słabey naturze ludzkiey więcey pomaga, niżeli które inne lekarstwa, z mineralnych lub zwierzęcych ciał brane. — Kuracya takowa zaczynać się powinna z końcem Kwietnia.

Każdego więc pragnącego, zaradzenia swoim słabościom, i ratunku w nich: ma honor niżey wyrażony upraszać, aby do niego wcześnie zgłosić się raczył. 1) Dla przysposobienia zawczasu ziół potrzebnych, i wcale rożnych na rozne gatunki chorob. 2 Dla wyrozumienia i wyśledzenia przyczyn słabości, każdego w szczególności; a zatem: dla przepisania przyzwoitey diety, do używania sokow z pożytkiem. W tym ważnym, z skutkiem doświadczanym leczenia sposobie niżey wyrażony pochlebia sobie uczynić Prześwietney Publiczności ważną przysługę, gdy cierpienia ludzkości uleczyć, lub one ulżyć zamyśla i pragnie.

Jan Nepomuc. Cenner, Medycyny Doktor, sztuki położniczey Magister, Lekarz mieyski i szpitalow.

Mieszka na ulicy Grodzkiey pod Nrem 89.

Niżey podpisany Notaryusz publiczny Departamentu Krakowskiego przez Rezolucyą Trybunału pierwszey Instancyi Departamentu Krakowskiego dnia osmego Stycznia, Roku teraźnieyszego tysiąc ośmset iedenastego zapadłą do sprzedarzy przez licytacyią kamienicy po niegdy Janie Marczewskim pozostałey, i tu w Krakowie na ulicy Swiętego Jozefa pod Numerem dziewiędziesiąt trzy, i dziewiędziesiąt cztery stoiącey, razem złączoney, i do sukcessorów tegoż niegdy Jana Marczewskiego należącey, delegowany, w skutku sprzedazy takowey kamienicy przez publiczną licytacyą po odbytym w dniu dzisieyszym, teyże kamienicy, za summę złotych Polskich cztery tysiące trzysta piędziesiat siedem w monecie srebrney Courant przygotowuiącym przysądzeniu, do stanowczego przysądzenia dzień pietnasty miesiąca Maia, Roku teraźnieyszego wyznacza; wzywa oraz życzących sobie też kamienicę, nabydź, iżby w dniu przeznaczonym, to iest pietnastym miesiąca Maia, Roku bieżącego tysiąc ośmset iedenastego przed niżey podpisanym Notaryuszem, w kamienicy iego własney, tu w Krakowie na ulicy Szpitalney pod Numerem pięćset sześćdziesiat dwa zamieszkałym, o godzinie dziewiatey ranney stawili się, i tam swe podania do Protokułu oświadczyli, natym bowiem terminie przerzeczona kamienica stanowczo przysądzoną zostanie. w Krakowie dnia trzeciego miesiąca Kwietnia 1811 Roku.

Walenty Lichocki Notaryusz Publiczny Departamentu Krakowskiego.

Niżey podpisany Notaryusz publiczny Powiatu Olkuskiego Departamentu Krakowskiego, przez Rezolucyą Wysokiego Trybunału Cywilnego pierwszey Instancyi Departamentu Krakowskiego dnia 1go miesiąca Kwietnia Roku teraźnieyszego 1811 zapadła, do sprzedarzy Wołow Ruskich, sztuk 36 po zmarłym W. Franciszku Swiniarskim w dobrach Wsi Gołonogu w Powiecie Olkuskim leżacych, pozostałych, w skutku odbycia przedaży pomienionych sztuk 36 Wołow przez publiczną licytacyą dzień 28my Kwietnia r. b. wyznacza. — Wzywa przeto życzących sobie kupienia Wołow takowych, iżby w dniu przerzeczonym przed podpisanym Notaryuszem w Olkuszu pod Nrm. 26 w rynku mieszkaiącym o god: 9 ranney stawili się, i tam podania swoie do Protokułu oświadczyli. W Olkuszu dnia 18 Kwietnia R. 1811.

Jozafat Wislicki Jego Kr. Xcy Mci Notaryusz publiczny Powiatu Olkuskiego Departamentu Krakowskiego.

Donoszę Prześwietney Publiczności, iż cena Wiedeńskiego cetnara, 138 funtow Polskich wynoszącego, żołtey siarki w pretach, którey mi od miesiąca Sierpnia roku przeszłego od Królewsko-Xiążeco Warszawskiego Rządu Kommissyi górniczey dystrybucya iest powierzona, do 95 zł. pol. w grubey monecie za gotowe pieniadze zniżona została, którey ile kto chce, dostać u mnie może. W Krakowie dnia 9 Kwietnia 1811.

Piotr Steinkeller.

Intendentura Dóbr i Lasow Narodowych Departamentu Krakowskiego umocowana

Reskryptami JW. Radzcy Stanu, Glnego Dóbr i Lasow Narodowych Dyrektora z dnia 4go Marca do liczby 81 i 11 Kwietnia r. b. do liczby 420 zapadłemi, wypuści w 3ch letnią dzierżawę, zacząwszy od 1go Czerwca 1811 do ostatniego Maia 1814 *inclusive* Dobra poniżey wyrażone:

Ekonomia Jaworznicka.

Folwark Jaworznicki z wsiami.
Jaworzno.
Długoszyn.
Luszowice.
Jeleń.

Folwark Byczyński z wsią.
Byczyna.

Folwark Ciężkowski z wsiami.
Ciężkowice.
Bor Biskupi.
Szczakowa.
Bukowno.

w Ekonomii Biało-Promnickiey.

Folwark Xiązniczki z wsią.
Xiązniczki.

w Ekonomii Stopnickiey.

Starostwo Szydłowskie.

Miasteczko Szydłow z propinacyą w domach tamże Skarbowych, oraz czynszami &c. podług Inwentarza.

Folwark Gacki z wsiami.
Gacki.
Wola Zyznowa.
Wolica.
Solec.

Folwark Brzeziński z wsiami.
Brzeziny.
Osowka.
Rudki.

Folwark Potocki z wsiami.
Potok.
Zyciny.

Do tego:

Folwark Czyzowski z wsiami.
Czyzow.
Wulka Wąkopna.
Woyteczki.

Folwark Osiński z wsią.
Osiny.

Do tego:

Miasteczko Pierzchnica z wszelkiemi użytkami, iakie tam Skarb posiada. Woytostwo tamże sytuowane.

w Ekonomii Słomnickiey.

W Szkalbmierzu.

Scholasterya po Lochmanie.

Kanonia Prebendą drugą zwana po Minockim.

Wieś Niegosławice z wsią.
Nawarżyce i Folwarkiem
Przerąb.
Zagorzyce z Folwarkiem
Przestonsko.

Dawniey do Opactwa Swieckiego Jędrzejowskiego należące.

w Ekonomii Czernichowskiey.

Folwark Czernichowski z wsiami.
Czernichow.
Węglarka.
Kłokoczyn.
Przeginia i
Rybna.

Folwark Czułowski z wsią.
Czułow.
i Czułowek.

Chcący takowe Dobra zadzierżawić maią się dnia 6 Maia i następnych dni, w godzinach rannych i po obiednich przed Kommissyą do licytacyi wyznaczoną w domu Prefektury Departamentowey stawić i nietylko w przyzwoite wadium 10tą część pretium lisci wynoszące, ale też kaucyą natychmiast złożyć się maiącą, lub w stosowne deklaracyą, przed Notaryuszem Publicznym zeznaną, a Skarb od wszelkich szkod z possessyi 3ch letniey, lub odstąpienia licytacyi, albo ucisku włościan zasłaniaiącą zaopatrzeć. Zeby zaś każdy z chęć maiących licytowania, wcześniey o kondycyach kontraktowych, Edukcie intraty i formie kaucyi, iako też deklaracyi przed zaczęciem licytacyi złożyć się powinney, dokładną powziął wiadomość, wolno iest od ogłoszenia niniejszego obwieszczenia, w biorze Intendentury rozpatrzeć się dla wcześnieyszego przyyyścia z gotową do aktu licytacyi rzeczą.

Komar, Intendent.
Bogusławski, Sek.

Franciszka Kotulina, włościanka ze wsi Dąbrowka, do państwa Scieiowic należącey, nie maiąc od 3 lat o mężu swoim Franciszku Kotuli, który był do woyska Austryackie wydany, żadney wiadomości czyli żyie lub umarł; uprasza zatem na miłość bliźniego tych wszystkich, którzy wiedziećby mogli o życiu lub śmierci, rzeczonego iey męża Franciszka Kotuli, aby raczyli donieść do Redaktora Gazety Krakowskiey, a wyłożony na to koszt przyrzeka im wynagrodzić.